

జీవితీయం

దేవాన్ని పట్టుకున్న ముసురు పదిరోజుల వదలేదు. నాలాంటి తిరుగుడుద్యోగం వాళ్ళూ, ప్రాణమీదకొచ్చిన వాళ్ళూ తప్ప, ఎవరూ ప్రయాణాలే చేస్తున్నట్టు లేదు యీ ముసురువల్ల. అంచేత యీ ఆరోగ్య రైల్వే కూడా నా కంపార్టుమెంటులో నేను కాక మరో యిద్దరే వున్నారు అందు కంపిల్ కుక్కలా ముడుచుకొని పడుకున్నాడు. రెండో ఆయన పెద దేశభక్త్యా వదో నం బరు గుడ్డలు వేసుకున్నాడు. అతని చేతి నంచి వింజా కోరు రికార్డుంది. అతని కళ్ళు వింజా దగా వుంది. అతని తలమీద ఎన్ని వెంట్రుకలున్నాయో, తల్తో అన్ని పేదీ లున్న లిటిగేషను మనిషిలా వున్నాడు. అంచేత, అతని మాటలా లనిపించక, పొగమంచు ఫోటోలా కిటికీలోంచి కని పిస్తున్న దృశ్యాన్ని చూస్తూ కూర్చున్నాను.

ఈలోగా, ఎవరో రైతుల్లా వున్నారు ఒక మగా, ఒక ఆడా మా పెట్టె ఎక్కి తడి సిన బట్టలు పిడుచుకుంటూ తలుపు దగరే నిలబడ్డారు. ఆ ఆడమనిషి బలంగా, ఎత్తుగా లావుగా, కర్కశంగా, ఏ మంత్రాల మత్రి సుంచో సరాసరి నడిచాచ్చేసిన బ్రహ్మ రాక్షసిలా వుంది, పంచెకట్టి, మీసాలు పెట్టి, గద చేతికీస్తే, అచ్చు దుర్యోధనుళ్ళా వుంటుంది. ఆ మొగాడు మాత్రం, ప్రతిక్షణం పాండవుల పార్టీలో చేరిపోదామనుకునే కురు సైన్యంలోని ఆరటిక్కట్టు సైనికుళ్ళా వున్నాడు.

“ఏవోయ్ : పండుక్కి ముందే అతా రింటి తెళ్ళేవే(ఎటి)!” అంటూ దేశభక్తుడు అతన్ని పలకరించేడు.

“అయ్యో : నువ్వూ కరణం బావ !”

నాను కూడే నేడు" అంటూ ఆ డమనిషి కరణంవేళ్ళు కాళ్ళ బురదైనా పడుచుకో తుండా వెళ్ళింది. ఆమె వెనకాలే నడిచేడు కొరక క్వింజింగ్.

"ఏం రాజమ్మ! మొగుణ్ణి పుట్టింటికి లాక్కెళ్ళినట్టున్నావ్?" అని కరణవేర మగ్గా పలకరించేడు. "నువ్వు నేవు గాని కరణం బావ్...." ఏదో అబోయేడు రాజమ్మ భర్త.

"నువ్వలకుండు. నన్నెప్పనీ, అని మొగుడినోరు నొక్కేసింది రాజమ్మ. తర్వాత గొంతు నవరించుకొని స్పృశి తగులు కుంది.

"నువ్వుళ్ళో నేవుగాని కరణం బావ! నాకు బగమంతుడు గొప్పన్నాయం నేనేను బోను. ఏమైందో ఎరికా? మొన్న శనోరం పొద్దు, అద్ద మద్దెంతరంగా నూ ఆ య్య కవు రెట్టినాడు, నూ తమ్ముడికి ముండు కొచ్చినా దని, నూ తమ్ముడంటే ఓలను న్నావ్? నూ యమ్మి నిచ్చుకన్నానే, ఆడు.

బైరలి నావ(న్నమాటే గాని మాం లోవలో ముండగానే, మా అమ్మి కేటన్నాయం బపోదో ఏదోనని, బెద్దిరిలి బోయేనంటే నమ్ము. ఎదవరైల మూడు గంటలు నేటాయేల, మాం గామ సేరేసరికి పొద్దోయింది.

మావెళ్ళేసరికి, అంతా కోజం పోనానికి సిద్దంగుంది. బయటోడిసినారు మా మ్ముడ్డి. మడిసి మూడొంకర్లు పోనాడు, ఏతిమనో లేనేలేదు. ఆడికాళ్ళ కాడ రెక్కరిగిన వచ్చినా కూకుండిపోనాది నా కూతురు.

అప్పుడు మాయమ్మిస్తూ సేసరికి దుఃఖం ఎలా గొచ్చినాదంటే. సంధ్రంలో కెరటాలు నెగుస్తయ్యే. అలా నెగిసింది. గుండెల్లో అగి రాజేసినట్టుయిపోనాదంటే నమ్ము అలాటప్పు దెంతేనే సేటి నాబంబెప్పు.

అంచేత, బండిమీద మా తమ్ముణ్ణాడిసు కొని, మా వూరు పెద్దదాట్రు కేడూ దరమారావు బాబు. ఆరికాడికెళ్ళి. ఆరికాళ్ళ మీద పడిపోయి, "బావ! ఆ వరేననే సీసావో, యిండిసనే సేసావో, నెయి.కాన్నా మ్ముడ్డి మా తర్రంబతికించు" అని బతిమి డినాను. దాట్రు బాబుకూడా రేత్తిరేగినంత అవస్త

పడినాడు. కాని అతగోడికి అంతుబట్టనేడు మనోడిబట్టు. ఇక యీ వోయిదెం నాబం నేదని పింగిసినాది మలిగోడి కూసేసరికి.

అంచాత, పొద్దు పొడిసే సరికి బైరలి నాను, మా యమ్మిస్తూకొని. ఎక్కడి కను కున్నావ్? ఊరవతల మటం ఎట్టినాడే బైరాగి చాస్తరు. అరికాడికి. మాం జేర బోయి వకా బాబు తాన్నవాడి, పూజలో కూకున్నాడు. అరి కాళ్ళమీద మా డమ్మి నొడేసి, దానిమొగుడ్ని బతిగించమని బతిమి లాడ్నాడు. అప్పుడా బాబేటి సేసినా దో ఎరికా? మా యమ్మిని నెయ్యి సాప్పన్నాడు. మాయమి జాపింది. నెయ్యి పరిచ్చగా నూసి, "మొగుడి కేం బయవే? మరో పాతికెకరాలు కొంటే గాని జాబడే. నెగు నెగు. మర్నంటి కెల్లబోయ్యా సరికి నెగిసి కూకుంటావ" నూడన్నాడు. అచ్చంగా ఆ బాబు నెప్పినటే బందంటే నమ్ము. మావెళ్ళబోయి సరికి మా తమ్ముడు నెగిసి కూకున్నాడు.

నీకు నెల్లుగాని కరణం బావ! చాత్తుర్లు బావ నెయి బాసి, కాత్రం నెప్పినాదంటే, యిప్పేమిట్లుడి సేపానికేనా తిరుగుంట దేవో గానె. అరి మాటకి తిరుగుండ దంటే నమ్ము. ముందరేదో పాలి ఏమైందో ఎరికా? కాత్తుర్లు బావ నాతో "మీ నాయుడుకి పావు తరుస్త దేటోనే" అన్నాడు. అన్నాడో నేదో గాని బారెం బైరి పోతోచ్చి పొడిసినాదా మూడోవారి.

బెను నాని బావ! నాబకోరటు దావా ఏబాదో ఏదో, ఓ పాలడుగుతా వేటి; నాసీసెక్కెలేత నిన్ను."

అని ఆమనిషాగే సరికి, రైలు అగి నట్టయింది. తీరా మాస్తే విజంగానే రైలాగింది. ఆమనిషి, ఆవిడ మొగుడూ, కరణం డిపోయేరు. ఆమనిషికి జ్యోతి వ్యంలో నన్న మూడ నమ్మకం చూస్తే, నేను చాల్చాళ్ళ క్రిందట చూసిన అచ్చంగా అలాంటి చినిషే గుర్తుకొచ్చేడు.

అదంబారిగి ఏ పదిహేనేళ్ళో అయింది. ఆరోజుల్లో మా మేనమాడొం విశ్వనాధం బతికుండేవాడు. అతనికి పాతికెకరాల మా

గాజే వుండేది. ప్రయోజకులైన ముగురు కొడుకులుండేవారు. కానీ ఆవేపి అతని గొప్పతనానికి చిహ్నాలు కావు. ఆయన జ్యోతిష్య శాస్త్రజ్ఞానం, వాక్కుదీ, ఆయన ప్రత్యేకతలు, తన పాండిత్యం యికరులకు తెలియకుండా వుంచాలని అతని ప్రయత్నం. కాని పువ్వు పరిమళం దాగనట్టు అతని కీర్తి చాలావరకూ వ్యాపించింది. తెల్లారేస్తే ఎక్కడెక్కణ్ణిందో వచ్చేవారు జనం. "మా ఆవుపెయ్యి కనిపించడం లేస్సార్!" "మా ఆడపిల నలుడు తీసికెళ్ళడం లేస్సార్!" "మా అబ్బాయికి ఎం. బి. బి. యస్. లో సీ దొసుండా సార్!" అని ఏవేవో అడుగు తూనే వుండేవారు.

ఒకనాడు, నే నతనింటికి వెళ్ళేసరికి అత నెవరిదో జాతక చక్రం చూస్తున్నాడు. వక్కనే ఎవరో ముసలాయన, ఒక కుట్రాడూ వున్నారు. ఆ అబ్బాయికి పాతికేళ్ళయినా వుండవు. మనిషి చురుకైన కళ్ళతో. ఆకరణీయంగా, చూస్తే పలకరించా అనిపించేట్టున్నాడు. కళ్ళలో మాత్రం కాస్త నిరసం కనిపిస్తోంది, తను ఏలుస్తున్న ఊపిరి సరిపోనట్టు, ఉండుంటి బైటట చప్పుడయి నంత గట్టిగా ఊపిరి ఏలుస్తున్నాడు. ముసలాయన మాత్రం జరి కోటూ, చమ్మిటోపి మినహా పాతకాలపు రావుబహదూర్లా వున్నాడు. అతని బట్టతలమీద అక్కడా అక్కడా వున్న వెంట్రుకలు జలతారు వెంట్రుకల్లా మెరుస్తున్నాయి. అతని వళ్ళు తడిసిన బట్టల్లోంచి కనిపించినంతగా కదిపి స్తోంది తను కట్టుకున్న నన్న బట్టల్లోంచి. మనిషి చూస్తే వండిన దబ్బవండులా వున్నాడు.

నన్ను పలకరించి, కూర్చోమని, మా మాడం మళ్ళి జాతకచక్రం పరీక్షలో పక్షి పొయ్యేడు, కొంతసేపయ్యేక "బంగారా చేర్చుండి సేనిబోరియంలో. తొమ్మిది నెలల కల్లా పూర్ణారోగ్యంతో బైట కొచ్చేస్తాడు. వట్టిచేతుల్లో కాదు. పెళ్ళికొడుకై మరీ వస్తాడు" అన్నాడు. అత నా మాటలంటు న్నప్పుడు, నేను ఆముసలాయన మొహంలో చూసిన సరిలీ పూ, ఆ అబ్బాయి కళ్ళ లోని ఆశా నా జన్మలో మరిచిపోలేను. తరువాత వాళ్ళు కృతజ్ఞతలు తెల్పి వెళ్ళిపోయేరు.

మా మావరం వాళ్ళ సంగతం చెప్పేడు. వాళ్ళు తన పక్కంట్లో మూడేళ్ళయి వుంటున్నారట. ఆ ముసలాయన కంట్లా కరుట. కొడుకు అంతగా చదువుకోలేడుట. ఇప్పుడిప్పుడే తండ్రి దగర వ్యాపారం నేర్చుకుంటున్నాట. పాపం! అకస్మాత్తుగా యీ జంట్ల్యేటి బి. చచ్చిందట. ఆ తండ్రి కొడుకు లకి జ్యోతి వ్యం లో పిచ్చి నమ్మకమట. టి.కి, మాటికి మా మావరం కన్నలు చేసి అతనినూట రైలవప్పుడల్లా ఎంతో పొంగి పోతారట.

ఆ తర్వాత, నేను నా రుగుడుద్యోగంలో పడిపోయి, వాళ్ళ సంగతే మరచి పోయాను. కాని కొన్నాళ్ళు కిందేక నేను మళ్ళీ వెళ్ళినప్పుడు మా మావరం జ్ఞాపకం చేశాడు. "ఇదివరకు ముచ్చానప్పు దొచ్చేరు. పరంధామయ్యో, కొడుకు గుడ్డంది! పాపం! అతను పోయాడు."

"మరి నువ్వు బతుకుతాడన్నవే!" అన కూడా వుంధలేక పోయాను.

"పోయింది కొడుక్కూడు, తండ్రి కొడు క్కేం దిక్షవలె వున్నాడు ఈ మధ్యే సేవదొరియంతుంది తిరిగిచ్చేసి, గడియో. తలమో యిక్కడి కొస్తానని కబురు చేసేడు" అన్నాడు మా మావరం.

ఆ తర్వాత ఆ అబ్బాయిచ్చేడు. మనిషి ముగుర్ని తన్నేట్టు ఆరోగ్యంగా వున్నాడు. అతన్ని చూసి నేను పక్కాదిలోకి వెళ్ళి పోయాను. వాళ్ళ మాటలు స్పష్టంగా విని పిస్తూనే వున్నాయి. ఆ అబ్బాయి మాటల సారాంశం యిది సేవదొరియంలో ఎవరో వర్షు అతన్ని ప్రేమించిందట. అతనికూడా ఆమె అంటే యిష్టమేనట. కాని తన జబ్బు ఎప్పటికీనా తిరగబెడుతుందేమో నని అతని భయమట. కాబట్టి ఆమెను కట్టుకుంటే, ఆమెకు మోసం చేసినట్లా తుదట ఆమె కంటే తమ ఎక్కువ బతుకుల నన్న హామీ వుంటేనే ఆమెను చేసుకోదలిస్తాట. కాబట్టి యిద్దర్లో ఎవరు ముందు పోతానో చూసిపెట్ట మని యిద్దరి జాతకాలా యిచ్చి అతను వెళ్ళి పోయాడు.

ఆ మధ్యాహ్నం నేన్ని రైచే సరికి వాళ్ళ జాతకాలికా చూస్తూ వున్నాడు మా మావరం. తర్వాత సరికి పూర్తిచేసి

అతను తువ్వలో కళ్ళజోడు తుడుచు కుంటూంటే "ఎలా వున్నాయ్ జాతకాలు?" అని అడగకూడకపోయినా అడిగేసేను.

"ఏవిటో! యిద్దరినీ మధ్య మా యుష్టలే. అవిడ రెండేళ్ళు దాటి బతకడు. ఇతగోడు ఆ తర్వాత మహావుంటే మేరో ఏడాదో, ఏడవర్తమో వుంటాడు." అన్నాడు మా మావరం తువ్వలో మొహం తుడుచు కుంటూ.

నాకు సంబంధం లేని వాళ్ళవైనా రెండు నిండు ప్రాణాలు త్వరలో పోతాయంటే ఎంతో కష్ట మనిపించింది.

ఆ తర్వాత కొంతసేవటికి ఆ అబ్బాయిచ్చి తనే ఆ నర్సు కంటే ఎక్కువ కాలం బతుకుతాడన్న మా మావరం అభిప్రాయం తెలుసుకొని వెళ్ళిపోయాడు.

మరి కొన్నాళ్ళకి ఆ అబ్బాయి సంగతే మర్చిపోయాను. ఇది జరిగిన కొన్ని సంవత్స

బీనా దేవి

రాలకి హైదరాబాదులో హోటలు హవాయిలో గార్డెన్లో కూర్చున్నాను.

నర్సరం నుండి ముక్కా విరిగి, భూమ్మీ దకు తొరిపోయినట్టుండా హోటలు విల్లింగు.

నర్సరంలో పూసిన వింత పూవుల్లా వున్నాయి. గార్డెన్లో అందంగా అమర్చిన ప్లాస్టిక్ కుర్చీలు.

ముట్టుకుంటే రంగంటు కుంటుండా అన్నంత నీలి నీళ్ళున్న స్విమ్మింగ్ పూలుంది పక్కనే.

ప్లాస్టిక్ దుస్తులు తొడిగిన అందమైన కొవ్వు బొమ్మల్లా వున్నారు చొరసాను

దేశ నర్తకి కాలి మువ్వల చప్పుళ్ళా శ్రావ్యంగా వినిపిస్తోంది డాన్సింగు హాల్లోంచి సంగీతం.

కొంగని మంచు ముక్కల్లా వున్నాయి గార్డెన్లో బూల్లెట్టు. పన్నీటి జలులా మీద పడుతున్నాయి ఫౌంటెన్ తుంపరలు.

అంత పెద్ద హోటల్లో బినదేవి తాహతు నాకులేదు. కాని ఆ హోటలు మేనేజరు నా స్నేహితు దవడం వల్ల ఆ హోటల్లోనే దిగుతా నెప్పుడూ. తాహతుకు మించిన పరి సరాలకు సరిపళ్ళేక, కొత్త వెళ్ళికూర్చు తల దించుకొని, ఒక చేబిలు దగర కూర్చొడింకు స్ట్రీక్ గెలుకుతూ కూర్చున్నాను. గార్డెన్ చాలా చేబిల్లు భాగినే వున్నాయి.

ఈలోగా, నా వెనక చేబిలు దగర కిల కిల నవ్వులూ, గ్లాసుల్లో ద్రవం పోసిన చప్పుడూ, విని వెనక్కి తిరిగి చూశేను.

ఎవరో యువకుడు మూడు గ్లాసుల్లో విస్కీ పోస్తున్నాడు. అందంగా, దేరాగో టివెటావోగా దిన్నరు ద్రెస్సుతో వున్నాడు. కాస్త పెద్దపెజా పొరలు, తొడుక్కున్న అందమైన నాగుపాము పిల్లలా బైట్ ద్రెస్స్ తొడుక్కున్న యిరరు యువతులు, అతని కుర్చీ రెండు చేతులమీదా కూర్చున్నారు. అతను నన్ను చూడగానే ఆళ్ళర్యంతో విస్కీ సీసా చేబిల్ మీదుంచేసి "నేను గుడ్ల స్నానా?" అంటూ దగ్గరకొచ్చేడు.

నిజం చెప్పాలంటే నాకు గుడ్లలేదు. కాని ఆ మాటని, అతన్ని కష్టపెటకం ఇట్టం లేకపోయింది. ఏమనాలో ఆలోచించేలోగా అతనే "నేనూ! పరంధామయ్యగారబ్బాయిని ఆనందరావుని. మీ మావరంగా రింటి పక్కనుండే వాళ్ళం. రండి, మా రూంకి వెళదాం" అంటూ లేచేడు.

తాగున్నాడు, రూంకి తీసికెళ్ళి తంజా దేమోనని లోపల భయమున్నా. సభ్యత కోసం అతనో వెళ్ళక తప్పలేదు. గదిలోకి వెళ్ళేక తలుపు మూసేస్తూ "ఇంకో ఏడాదిలో నేను చావడం తథ్యం" అన్నాడు, నా వేపు గిద్రన తిరుగుతూ.

ఇంకో ఏడాదిలో నేనే చచ్చిపోతానని నాతో చెప్పినట్లయింది నాకు. ఆ తర్వాత తా అతనే చెప్పేడు. ఆవేళ తనదీ, తన కాబోయే భార్యదీ ఆయుః ప్రమాణాలు మా మావరం నాతో చెప్తున్నప్పుడు ప్రమాద వశాత్తు వీ ధరుగుమీదుండి అతను విన్నాట్ట. విన్నాక యింటి కెళ్ళిపోయి, ఏవీఠి తెలీనట్టు మళ్ళీ వచ్చేట్టు మా దగరికి. తనని ప్రేమించిన నర్సునే వెళ్ళిచేసుకున్నాట్ట. మా మావరం చెప్పిన ప్రకారం ఆమె వెళ్ళయిన రెండేళ్ళకే

దనిపోయిందట, అను పోయి దగ్గర దగ్గర పాడైందట.

“అంచేత ఏం చేసిన నుకున్నారు ? న్యాయ పోయేక ఆ సంతా కేష కేసేసేసే దెబ్బయివేలాచ్చింది. అప్పటికి నేను బతికి మహా బతే రెండేళ్ళు. అంచేత మన ఆనందానికి నేను కేటాయించింది సంవత్సరానికి ముప్పై వేలు. నేను చస్తే గవర్నమెంటుకి మిగిలేది పదివేలు.

ఏం చెయ్యమంటారు : ఒంటరిగానే నా అన్న వా శ్చెవరూ లేరు. బూమ్మీక నూక తున్నన్నా శ్చూ హాయిగా బతికెయ్యడమే నా ప్లాన్. ఈ హోటల్లోనే మన మకాం” అంటూ నవ్వారు.

అతని నవ్వులో వాద అవశ్రుతిగా ఒంకింది. అతను తనమీద కప్పుకుంటున్న ఆనందపు తెరలు చింకిచిగా కనిపించే నాకు

జిది జరిగి పక్కపొయింది. రైల్వే

యా ఆకమనిషి జ్యోతిష ప్రసంగం తెనే మళ్ళీ అతను గుర్తుకొచ్చేడు. ఈరోగా హైరూబామ చేరేడు. అతను గుర్తుకొచ్చి మనసు నికలమైపోయింది. ఎక్కడున్నాడో? ఏం చేస్తున్నాడో? అసలు బతికన్నాడో? లేదో? అతను బతకాలని గాని. మరణి చాలని గాని కోరుకోలేక పోయేడు. అసలిలాంటి సంఘటన లే జరగూడదు.

మాస్పేహితుడు కార్లో తన హోటలుకి తీసుకుపోయేడు. గవర్నమేంటు దగ్గర కూర్చోపెట్టి డిన్నరు ముపుతానని చెప్పి వెళ్ళిపోయేడు.

తను చెరపట్టిన స్త్రీలను బంధించడానికి, ఎవరో రాక్షసుడు పట్టి చిన మాయామహల్లా వుందా హోటలు.

భూమిలోంచి పుట్టుకొచ్చిన విషపు పువ్వుల్లా వున్నాయి గార్డెన్లో కర్పిలు.

కూడే వందేది. ప్రయోజనకరైన ముగురు స్విమ్మింగ్ పుంజుకు లండన్ వారు. కానీ అవేదీ అరవి చక్కలైతనానికి చిన్నలు కావు. ఆయన అక్కడ అక్కడ శాస్త్రజ్ఞానం, నాక్యుటీ, ఆయన స్పృహలో యీమరు గొప్పని ప్రయత్నం. ముప్పైయి డాన్స్ హాల్ లో వయొలిన్లు. అతని కీర్తి చనిపోయిన వాని కళ్ళల్లా నిర్జీవంగా వున్నాయి గార్డెన్లోని బూలెట్లు.

బేరర్ డిన్నర్ ప్రే పట్టుకొచ్చి తేబిలు మీద సరదం ప్రాంబించేడు. పేపరు చదువుకుంటూ అతనివేపే చూశేడు నేను. అతను సరదం అయ్యేక పేపరు దించి అతన్ని మ్హిసేడు. అతన్ని చూడగానే నా గుండె కొట్టుకొనే క్రమం ఒక్క సారి తప్పింది. అతను నమ్ముమాసి పోయి కున్నట్టు కనుబొమ్మ లెగరేసి, మళ్ళా బెస్ బేర్ మేనర్వోతో ఏమీ తెలిసట్టు వెళ్ళిపోయేడు.

అతనే ఆనందరావు. ***

గీతా ప్రచురణలు

గీతా సాంఘిక శాస్త్రము	2 వ తరగతి	గీతా సాంఘిక శాస్త్రము	3 వ తరగతి
గీతా సామాన్య శాస్త్రము	2 వ తరగతి	గీతా సామాన్య శాస్త్రము	3 వ తరగతి
గీతా బాలాగణితము	2 వ తరగతి	గీతా ఇంగ్లీషు రీడరు	4 వ తరగతి
గీతా ఇంగ్లీషు రీడరు	3 వ తరగతి	గీతా ఇంగ్లీషు డస్కోవర్కు	4, 5, 6, 7, 8 తరగతులకు,

అనుభవము కలిగిన గ్రంథకర్తలచే రచించబడినవి.
మంచి కమిషన్ యివ్వబడును

— పబ్లిషర్స్ —

గీతా పబ్లికేషన్స్

అరండ్రవేట 5 వ లైను — గుంటూరు - 2

డిస్ట్రిబ్యుటర్లుగా ఏ స్థానం యివ్వబడును. వలయువారు మా కంపెనీకి వ్రాయగలరు.